

Spomin na naše v tujini

K izseljenski nedelji 8. decembra

V sto in sto slovenskih družinah na izseljensko nedeljo zaživi spomin na tisto uro, ko je odhajal izpod domačega krova v svet oče, sin, sestra, brat. Odhajal je s prisiljenim pogumom na ustih, da ne bi čisto podrl že itak skrušenih src svojih domačih, a z bridkostjo v srcu in s pritanjeno solzo v očeh. Odhajal je s hrepenenjem v duši — ne po tujini, ampak z mislijo na trenutek, ko bo zopet zavihtel domači zemlji klobuk v pozdrav.

In tega svidenja dostikrat le ni hotelo biti. In domači so koprneli, čakali dneve, da se zopet vrne, in četudi bi prišel strgan, lačen, praznih rok — le da bi prišel... In kdo more razumeti hrepenenje onih v daljni tujini po hišici očetovi... A zgodilo se je ne redko kdaj, da je prišlo namesto očeta, sina, drobno pisemce s sporočilom: zasuho ga je globoko pod zemljo.

Cul sem takrat vdovice jok:
Moj Mate, jo, moj Mate.
Pel je veliki zvon —
Moj Mate, jo, moj Mate.
Hamburg, Hamburg, kliče ji zvon...
tam li v smrt omahnil je sin,
solze nobene, boli ni za njim,
znamenja ni za grob njegov.

(župančičeva »Duma«)

Zopet drugi se ji je zgubil, zgubil tako, da mati doma je plakala: Bolje, da bi rojen ne bil. Vrgel je proč vero očetovo, potepal vse, kar mu je bilo prej sveto, pogazil zakon narave, zakon Boga.

Toda vi, ki berete te vrstice o izgubljenih svojih bratih v tujini, ne vrzite kamna v nje. Vediti vsi: da bili so zapeljani! Pred leti so ponesli luč s seboj v svet, toda vihar sveta je bil silen, ugasnil jim je luč in danes tavajo v temi. Ne vsi, le nekateri. — Mi pa se vprašajmo odkritosrčno: ali smo storili dolžnost do njih?

Še ena slika vstaja danes pred nami. V prvih povojnih letih je naše izseljenstvo zelo naraščalo, zlasti v severozapadne evropske države; zadnjih deset let pa se jih je moralo silno veliko vrniti v domovino, ker ni bilo v tujini več zaslužka. Svoje naj-

boljše moči, svoja mlada leta, svoje zdravje so pustili tujim ljudem, življenje so si skrajšali s težkimi naporji, sedaj pa, ko jih ne morejo več rabiti, morajo oditi. Kot limono so jih marsikje izželi, nato jih pa vrgli kot nerabno lupino čez mejo.

Če domovina za svoje, ki so bili večkrat izpostavljeni samovolji delodajalcev, ni storila svoje dolžnosti, če se ni dovolj pobrigala za njihove socialne pravice, za primer onemoglosti, ali je bilo potem kaj čudnega, če je pri naših izseljencih večkrat popustil tudi domovinski čut?

Slika naših v tujini bi bila nepopolna, če bi jo gledali le od te strani. Saj je med njimi tudi silno veliko lepega.

»Tujina se diči z deli njihovih rok.«

Če je naš človek v tujini prišel v ugoden okoliš in je domovina poslala za njim pravočasno učitelja, vzgojitelja, duhovnika, potem smo doživljali večkrat to-le razveseljivo dejstvo: globoka vernost okolice je zelo ugodno vplivala tudi na naše izseljence. Beležimo primere izrednega verskega razmaha in poglobitve med našimi rojaki, kakor jih niti v domovini nismo vedno vajeni. Saj so ponekod organizirani pravi ljudski misijoni za naše rojake v tujini in zgodilo se je, da so prihajali k pridigam z avtobusi, s taksiji, s kolesi po več deset kilometrov daleč; velikonočna jutra z »vstajenjem«, ko pokleknejo vsi k prejemu sv. obhajila, obhajajo ponekod po svetu naši Slovenci še lepše in globlje doživeto, kakor marsikje doma. Da so si postavili

naši Slovenci na tujih tleh lastne cerkve, da prispevajo k vzdrževalnini svojega dušnega pastirja, da hodijo njihovi otroci dnevno v cerkev in nesejo s seboj zajtrk ter ga pred pričetkom pouka v šoli poručijo — samo, da morejo biti zjutraj pri mizi Gospodovi — vse to jasno priča, da je ponekod versko življenje globoko usidrano, in sicer tam, kjer je domovina za to pravočasno poskrbela.

K sončnim dnevom moramo prišteti tudi vse lepe dneve, ko se naši rojaki kot ena družina zbirajo k verskim in narodnim proslavam. Kaj je prava ljubezen do domovine, more človek doživeti ob proslavah narodnega praznika, kakor jih prirejajo naši v tujini, ko se ziblje njihova pesem po dvorani: Gor čez izaro, gor čez gmajnico, kjer so me zibali mamica moja... Ali pa ona: Oj hišica očetova, kjer tekla mi je zibelka... In se jim pri prepevanju lesketa solza v očeh...

Tako naši bratje. —

In mi?

Sveta Cerkev bo spregovorila v nedeljo. Povedala bo na glas, da bo lahko slišal vsak, ki pravi, da je kristjan: Dolžnost ljubezni, ki nas veže, nam veleva, da se spomnimo svojih bratov in sestra v tujini!

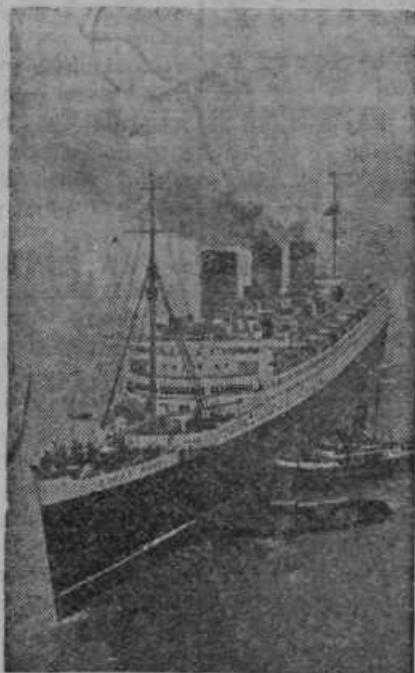
Če zbiramo za afriške misijone, če imamo skrb za pogane in za one, ki živijo v razkolu, nič manjša ne sme biti naša ljubezen in skrb za brate naše lastne krvi, ki bijejo zunaj v svetu težek boj za vero in poštenost. Molimo zlasti prvo adventno nedeljo k dobremu Očetu, da pošlje svoje anjele, ki naj varujejo in čuvajo naše izseljence po vsej krajih sveta!

Pod lažnivo krinko

Zima se naseljuje v naravi ter jo pokriva z belim prtom, pod katerim bo počivalo kakor v grobu rastlinsko življenje, dokler ga ne vzbudi in dvigne pomlad. V tem mrzlem času pa že doživljajo nekateri varljivi privid pomladi. Nada političnega vstajenja jih je ožarila in ogréla, da so zasanjali san svoje pomladi. Nekateri so se hoteli umakniti stvarnosti, ki vlada med ljudstvom slovenske domovine, ter so se peljali preko Sotle, da so mogli v Zagrebu začrtati svoj san na papir ter mu dati ime Slovenska kmečko-delavska stranka. Drugi, ki se dajo voditi od sovjetske zvezde (modrijani z vzhoda so se dali voditi po od Boga poslani zvezdi), pričakujejo ostvarjenje svojega pomladnega sna od Zveze delovnega ljudstva v Sloveniji. Toda kakor bo zagrebška Slovenska kmetško-delavska stranka ostala papirnata stranka, tako bo tudi komunistični oklic delovnemu ljudstvu Slovenije ostal klic vpijočega v puščavi.

Temu klicu se slovensko ljudstvo ne bo odzvalo, marveč ga bo odklonilo s tisto hladnokrvno ravnodušnostjo, ki je svojska izobraženemu narodu. Ljudje, ki so dobro poučeni, vedo prav presoditi vsakega komunisto, naj pride pod to ali drugo

krinko. Komunisti se ponujajo v svojem manifestu (oklicu) kot borci za demokracijo. Komu naj ta krinka imponira, ko je vendar vsemu kulturnemu svetu znano, da niso ljudske in človeške pravice in svobode nikjer tako poteptane in zgažene kot pod vladstvom boljševizma! Milijoni ljudi, ki so v Rusiji bili pod boljševiškim režimom

Največjo angleško potniško ladjo »Queen Mary« spremljajo na povratku iz Njujorka vojne ladje

Vožnja po Atlantskem morju je zelo nevarna in igrajo rešilni pasovi najvažnejšo vlogo. Silka nam predočuje posadko parnika, ki se vadi v rabi rešilnih pasov

Vem, kaj je moje prvo opravilo: danes priloženo položnico bom takoj napisal in poslal 32 din za celoletno naročnino!